

**SYLABUS PRZEDMIOTU:
GERIATRIA I PIELĘGNIARSTWO GERIATRYCZNE**

I. Informacje ogólne

Jednostka organizacyjna	Wydział Rehabilitacji Katedra Pielęgniarstwa
Nazwa przedmiotu	GeriatRIA i PielęgniARstwo geriatryczne
Kod przedmiotu	1GEPGE
Język wykładowy	polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia)	I stopnia
Rok studiów	III
Semestr	V, VI
Formy kształcenia/ Liczba godzin	Wykłady: 50 godz. Zajęcia praktyczne: 80 godz. Samokształcenie: 30 godz. Praktyki zawodowe: 80 godz.
Liczba punktów ECTS	9 ECTS
Imiona i nazwiska wykładowców	dr n med., mgr piel. Ewa Kądalska dr n.med. Izabela Winnicka
Program (programy) studiów, w którym realizowany jest przedmiot	Pielęgniarstwo
Sposób realizacji zajęć (stacjonarny, uczenie się na odległość)	stacjonarny
Wymaganie wstępne i dodatkowe	Wymagania wstępne. Przed przystąpieniem do modułu student posiada wiedzę z zakresu przedmiotów: 1) Zdrowia publicznego –epidemiologia, demografia, determinanty zdrowia, 2) Patologii, etiologia i patomechanizm chorób wieku podeszłego 3) Podstaw Pielęgniarstwa: • gromadzenie informacji o pacjencie w związku z planowaną opieką pielęgniarstką • funkcje zawodowe pielęgniarzki • czynności pielęgniarzkie dotyczące świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych , rehabilitacyjnych oraz z zakresu promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej 4) Anatomii, fizjologii, podstaw neurofizjologii • budowa i funkcje narządów człowieka oraz ich

	układów, funkcje układu nerwowego, procesy poznawcze, emocje i uwarunkowania zachowań człowieka 7) Psychologii • style i modele komunikacji interpersonalnej, komunikowania się w zespole 8) Interny i piel. internistycznego • etiopatogeneza, diagnostyka, leczenie chorób wewnętrznych
--	--

II. Informacje szczegółowe

Cele przedmiotu

C1	Przygotowanie studenta do sprawowania opieki pielęgniarzkiej nad człowiekiem w starszym wieku zdrowym i chorym.
C2	Zapoznanie studenta z organizacją i formami opieki nad osobami w podeszłym wieku.
C3	Zapoznanie studenta z fizjologią procesu starzenia się. Przygotowanie studenta do realizacji zadań zawodowych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki chorób geriatrycznych.
C4	Kształtowanie umiejętności do realizacji całościowej oceny geriatrycznej. Przygotowanie do udziału w specjalistycznej diagnostyce chorób wieku podeszłego.
C5	Zapoznanie studenta z wielkimi problemami geriatrycznymi. Zapoznanie z zasadami rozpoznawania najczęstszych chorób wieku podeszłego a także leczenia w chorobach wieku podeszłego.
C6	Przygotowanie studenta do planowania i realizacji opieki nad osobą w starszym wieku przewlekle chorą, oraz niepełnosprawną. Przygotowanie studenta do wdrożenia różnych metod usprawniania chorego, profilaktyki powikłań z długotrwałego unieruchomienia z zastosowaniem sprzętu rehabilitacyjnego i środków pomocniczych.

Efekty uczenia się

Efekt kształcenia	Treść efektu kształcenia dla przedmiotu	Odniesienie do celów
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:		
D.W1	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku	C1, C5
D.W2	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarzkiej nad pacjentami w wybranych chorobach;	C1, C5
D.W3	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie geriatrycznym.	C1, C4
D.W5	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	C1, C4
D.W6	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	C5, C6
D.W9	proces starzenia w aspekcie biologiczny, psychologiczny, społecznym i ekonomicznym.	C1,C3,

D.W10	zasady organizacji opieki specjalistycznej – geriatrycznej w Polsce	C2
D.W11	etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego	C1, C5
D.W12	narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasady ich aktywizacji;	C1, C4,
D.W33	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie (w geriatrui)	C1, C6
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
D.U1	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgnarską, ustalać cele i plan opieki, wdrażać interwencje pielęgnarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgnarskiej	C1, C6
D.U2	przewodzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	C1, C3, C6
D.U3	przewodzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	C1, C3, C6
D.U4	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych;	C1, C6
D.U6	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;	C1, C6
D.U7	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	C1, C6
D.U8	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	C1, C5, C6
D.U9.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii;	C1, C5, C6
D.U10.	wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;	C1, C4, C6
D.U11.	modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótkodziałającej;	C1, C5, C6
D.U12	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;	C1, C5, C6
D.U14	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia	
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgnarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	C1, C5, C6
D.U16.	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno- rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	C1, C3, C5, C6
D.U17.	przewodzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	C1, C6
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego	C1, C6
D.U20.	przewodzić rozmowę terapeutyczną;	C1, C6
D.U21.	przewodzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	C1, C6

D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	C1, C6
D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;	C1, C5, C6
D.U24.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	C1, C5, C6
D.U25.	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;	C1, C5, C6
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	C1, C5, C6
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
K1	Kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	
K2	Przestrzegania praw pacjenta	
K3	Samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem	
K4	Ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	
K5	Zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	
K6	Przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	
K7	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywanie samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	

Treści programowe kształcenia

Treści kształcenia	Tytuł wykładu, seminarium, ćwiczeń	Odniesienie do efektów kształcenia
Wykłady:		
TK1 TK2 TK 3 TK4	1.Proces starzenia się. 2.Teorie starzenia się. 3. Dane demograficzne uwzględniające starzenie się populacji w kraju, w Europie i na świecie. 4.Fizjologia starzenia się - zmiany narządowe w przebiegu procesu starzenia się.	DW9
TK5 TK6	5. Psychologiczne i społeczne aspekty starzenia się. Potrzeby godnościowe osób starszych (poszanowanie godności, wyrażanie szacunku, respektowanie woli, samostanowienia i decydowania, umożliwianie osobie starszej uczestnictwa w podejmowaniu decyzji oraz wykonywanych czynnościach, akceptacja).	DW9

	Problem samotności, ubóstwa i odrzucenia/marginalizacji osób starszych w społeczeństwie. Singularyzacja a aktywność społeczna. 6. Formy aktywności osób starszych w rodzinie i w otoczeniu społecznym.	
TK7 TK8	7. Dokumenty dotyczące starzenia się na świecie, w Europie i w Polsce - główne rekomendacje oraz strategie działań w aspekcie zdrowotnym i społecznym. 8. Ageizm, marginalizacja, wykluczenie i przemoc – współczesne negatywne zjawiska i nastawienia społeczne. Zasady dotyczące kształtowania pozytywnego podejścia do osób starszych w społeczeństwie i równego ich traktowania. Zapobieganie zaniedbaniom opieki i innym formom przemocy wobec osób starszych.	DW1, DW3, DW9, DW10
TK9 TK10 TK11 TK12	9. Struktura opieki geriatrycznej, poziomy referencyjne opieki, zasady kierowania pacjentów do poradni geriatrycznej, oddziału geriatrycznego i specjalistów. Realizowane świadczenia zdrowotne. 10. Wykonywanie Całościowej Oceny Geriatrycznej. 11. Zespół geriatryczny i zadania członków zespołu w świetle standardów opieki geriatrycznej. 12. Kierunki rozwoju opieki geriatrycznej w Polsce i na świecie.	DW10
TK13 TK14	13. Miejsce i rola pielęgniarstwa w opiece geriatrycznej stacjonarnej, domowej, długoterminowej. 14. Zasady funkcjonowania pielęgniarstwa opieki długoterminowej domowej i opieki długoterminowej stacjonarnej.	DW10, DW7
TK15 TK16 TK17	15. Zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie geriatrycznym. Metody gromadzenia informacji o chorym geriatrycznie. Diagnoza pielęgniarstwa w geriatricii. 16. Analiza sprawności funkcjonalnej człowieka w starszym wieku w oparciu o metodę Całościowej Oceny Geriatrycznej. Skale całościowej oceny geriatrycznej realizowane przez pielęgniarstwo. 17. Narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin:	DW3, DW7
TK18 TK19	18. Czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w starszym wieku: - wybrane wielkie problemy geriatryczne: majaczenie, otępienie, depresja, niedosłuch, niedowidzenie, zaburzenia mowy i połykania, zaburzenia odporności, ryzyko odwodnienia i niedożywienia. 19. Wielochorobowość i wielolekowość	DW1
TK20 TK21 TK22	20-27. Etiopatogeneza, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zapobieganie w przypadku najczęściej występujących schorzeń wieku podeszłego: - choroby ukł. krążenia – serca i naczyń: niedokrwienne choroby serca, nadciśnienie tętnicze, niewydolność serca, hipotonia ortostatyczna, choroby żył i tętnic, zatorowość płucna u ludzi starszych;. - wybrane choroby neurologiczne u osób w wieku podeszłym:	DW11, DW2

TK23	choroba Alzheimerera, ch.Parkinsona, udar niedokrwienny mózgu i jego następstwa;	
TK24	- choroby ukl. oddechowego: przewlekła obturacyjna choroba płuc - POCHP, zapalenie płuc, rak płuca i odmienności ich przebiegu u osób starszych;	
TK25	- zaburzenia dotyczące przewodu pokarmowego: zaburzenia połykania, choroba refluksowa, rak żołądka, rak jelita grubego,	
TK26	biegunki, zaparcia, uchyłki jelita grubego u osób w starszym wieku;	
TK27	- nadczynność tarczycy, niedoczynność tarczycy w starszym wieku, specyfika przebiegu cukrzycy i jej powikłania u ludzi starszych;	
	- zmiany hematologiczne związane z wiekiem - niedokrwistości,	
	- choroby układu ruchu choroba zwyrodnieniowa stawów, reumatoidalne zapalenie stawów, wybrane układowe choroby tkanki łącznej;	
	- choroby układu moczowego – zakażenia ZUM, choroby gruczołu krokowego.	
TK28	28.Odrębności farmakoterapii geriatrycznej. Dobór i stosowanie leków. Zasada Start low Go slow. Kryteria Beers'a STOPP/START. Interakcje leków. Interakcje leków z żywnością.	DW2, DW11, DW6
TK29	29. Osteoporoza, osteomalacja, osteopenia. Diagnostyka radiologiczna osteoporozy. Profilaktyka złamań osteoporotycznych. Określanie 10-letniego ryzyka złamań- Kalkulator FRAX. Styl życia i umacnianie zdrowia u osób z grup ryzyka osteoporozy.	DW1, DW11, DW2
TK30	30.Chód i równowaga w starszym wieku.	DW1, DW11, DW2
TK31	31.Upadki i urazy ludzi starszych. Ryzyko urazów i upadków u osób w starszym wieku. Czynniki ryzyka: biologiczne, środowiskowe, ryzykowne zachowania. Diagnostyka upadków i działania interwencyjne. Edukacyjna i wspierająca rola pielęgniarki. Zastosowanie systemów informacyjnych wzmacniających bezpieczeństwo osób starszych w domu. Teleopieka.	
TK32	32.Przygotowanie pacjentów w starszym wieku do najczęściej wykonywanych badań diagnostycznych: pobranie krwi, test obciążenia glukozą, holter RR, EKG, densytometria, badania radiologiczne: zdjęcie rtg, usg, tomografia komputerowa, rezonans magnetyczny, badania endoskopowe: gastroscopia, kolonoskopia, bronchoskopia, badanie dopplerowskie naczyń; obserwacja w trakcie i po badaniu.	DW5
TK 33	33.Problemy pielęgnacyjne osób z zespołami otępiennymi. Zapewnienie bezpieczeństwa chorym z chorobą Alzheimerera. Udział w terapii reminiscencyjnej. Usprawnianie do samoobsługi. Opieka nad rodziną i bliskimi.	DW1, DW11, DW2, DW33, DW12, DW3
TK34	34.Profilaktyka powikłań z długotrwałego unieruchomienia.	
TK35	Odżywianie chorych neurologicznie.	
TK36	35.Usprawnianie i bezpieczne przemieszczanie osób w starszym wieku z zaburzeniami neurologicznymi.	
	36.Aktywizacja osób w starszym wieku w życiu codziennym.	

TK37	Przykłady terapii aktywizujących: ergoterapia, hortiterapia, kulturoterapia. 37.Narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasady ich aktywizacji	
TK38	38.Specyfika opieki pielęgniarstwa nad osobą w starszym wieku z depresją.	DW3
TK39	39.Opieka pielęgniarstwa nad osobami w wieku podeszłym z chorobą Parkinsona.	DW3
TK40	40.Szczególne problemy pielęgnacyjne u osób starszych: rany przewlekłe i odleżyny, oparzenia, nietrzymanie moczu, nietrzymanie stolca.	DW3, DW7
Zajęcia praktyczne:		
TK41	41.Zasady opieki nad pacjentem w podeszłym wieku – aspekty praktyczne. Zmiany w narządach ciała związane z fizjologicznym starzeniem się – przykłady kliniczne. Zasady progeriatrycznego stosunku do osób w podeszłym wieku.	DW10, DW3
TK42	42. Organizacja środowiska opieki szpitalnej i domowej. Adaptacja starszego człowieka do pobytu w szpitalu i innych instytucjach udzielających świadczeń i opiekuńczych.	DW8, DW10, DW3, DU1, DU15, DU22,
TK43	43.Organizowanie i planowanie pracy na własnym stanowisku pracy. Źródła informacji o pacjencie w oddziale geriatrycznym. Zasady prowadzenia dokumentacji medycznej. Dokumentacja pielęgniarstwa. Gromadzenie danych o pacjencie.	
TK44	44.Współpraca interdyscyplinarna, szczególnie w relacji pielęgniarstwa - lekarz w zakresie opieki nad pacjentem w podeszłym wieku. Współpraca z członkami zespołu terapeutycznego w procesie diagnozowania, terapii, rehabilitacji i pielęgnowania.	
TK45	45.Całościowa ocena geriatryczna: ocena stanu funkcjonalnego, umysłowego i psychicznego u osób w wieku podeszłym z zastosowaniem skal geriatrycznych – zasady praktycznego stosowania zestawu skal geriatrycznych.	DU1, DU15, DU16
TK46	46.Niesprawność ruchowa i upadki osób w starszym wieku. Program przeciwdziałania upadkom w oddziale geriatrycznym.	
TK47	47.Wielkie zespoły geriatryczne: zespoły otępienne, depresja, majaczenie, sarkopenia, zespół kruchości/słabości, zaburzenia termoregulacji, zaburzenia narządów zmysłów, ból przewlekły.	DU1, DU2, DU3, DU15, DU24,
TK48	48.Nietrzymanie moczu, nietrzymanie stolca. 49. Odleżyny i rany przewlekłe.	DU6, DU7,
TK49 -TK50	50.Odwodnienie i niedożywienie osób w starszym wieku - diagnostyka, postępowanie terapeutyczne. Diety w oddziale geriatrycznym. Leczenie żywieniowe dojelitowe i pozajelitowe oraz możliwe powikłania.	DU17, DU18,
TK51	51.Zasady leczenia, prewencji i opieki pielęgniarstwa w chorobach wieku podeszłego. Grupy leków najczęściej stosowanych w oddziale geriatrycznym, zasady przygotowania, przechowywania, podawania. Odrębności farmakoterapii geriatrycznej – analiza przypadków klinicznych	DU26, DU9, DU11
TK52	52. Zapobieganie zakażeniom szpitalnym w oddziale geriatrycznym/zakładzie opieki długoterminowej. Izolacja	DU3, DU4,DU16

	pacjenta w oddziale geriatrycznym – przyczyny, zasady.	
TK53	53. Diagnoza pielęgnarska na poziomie indywidualnym, rodzinnym i środowiskowym. Rozpoznawanie warunków i potrzeb zdrowotnych pacjenta w starszym wieku, rozpoznawanie problemów pielęgnacyjnych, planowanie i sprawowanie opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem. Wykorzystanie narzędzi oceny (COG, ryzyka powstawania i rozwoju odleżyn, skala Barthel, Interai). Podejście etyczne, zindywidualizowane, holistyczne, z poszanowaniem i respektowaniem praw pacjenta i godności osoby ludzkiej.	DU1, DU15
TK54	54. Przygotowanie pacjenta do najczęściej wykonywanych badań w oddziale geriatrycznym – obserwacja w trakcie i po badaniu, możliwe następstwa i powikłania: badania krwi, test obciążenia glukozą, holter RR, EKG, densytometria, badania radiologiczne: zdjęcie rtg, usg, tomografia komputerowa, rezonans magnetyczny, badania endoskopowe: gastroscopia, kolonoskopia, bronchoskopia, badanie dopplerowskie naczyń;	DU12, DU8, DU10, DU23
TK55	55. Rodzaje świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych najczęściej wykonywanych przez pielęgniarzkę w sytuacji opieki nad pacjentem w starszym wieku, samodzielne orzekanie o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych – na przykładzie. Studium przypadku.	DU15
TK56	56. Problemy pielęgnacyjne chorego w starszym wieku z zespołem otępiennym i chorobą Alzheimera. Zaspokajanie potrzeb bio-psycho-społecznych pacjentów. Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego.	DU21, DU25, DU26, DU20, DU18, DU15, DU16, DU3
TK57	57. Wykorzystanie specjalistycznego sprzętu oraz środków pomocniczych przy pielęgnacji oraz w usprawnianiu pacjentów. Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny i środki pomocnicze.	DU16,
TK58	58. Rozpoznawanie problemów i planowanie działań pielęgnacyjnych w odniesieniu do osób w wieku podeszłym z chorobą Parkinsona. Człowiek w starszym wieku z depresją. Zapewnienie bezpieczeństwa, pielęgnowanie i aktywizacja chorego. Różne formy oddziaływania psychoterapeutycznego (w tym rozmowa terapeutyczna), rehabilitacja przyłóżkowa oraz terapia zajęciowa.	DU20, DU2, DU3, DU15, DU16
TK59	59. Rozpoznawanie problemów i planowanie działań pielęgnacyjnych w przebiegu wybranych chorób i zaburzeń u osób w starszym wieku: ze strony układu sercowo-naczyniowego, moczowego, pokarmowego, wewnątrzwydzielniczego oraz zaburzeń wodno-elektrolitowych. Udział pielęgniarzki w diagnostyce chorób i farmakoterapii.	DU9, DU10, DU11, DU15, DU23, DU25
TK60	60. Promowanie zdrowia i edukacja zdrowotna jednostki i grupy społecznej, przygotowanie pacjenta do samoopieki oraz opiekuna do sprawowania opieki nad pacjentem.	DU3, DU2,

Zajęcia praktyczne realizowane w symulacji medycznej: (6 godz.)		
TK61	Gromadzenie informacji, formułowanie diagnozy pielęgniarstwa, ustalenie celu i planu opieki pielęgniarstwa, wdrażanie interwencji pielęgniarstwa, ewaluacja opieki pielęgniarstwa	D.U1
TK62	Nauczanie pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno- rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych.	D.U16
TK63	Profilaktyka unieruchomienia	D.U16
Praktyki zawodowe:		Odniesienie do efektów kształcenia
TK64	64. Specyfika opieki geriatrycznej świadczonej w wybranym podmiocie leczniczym – rodzaj i zakres świadczonych usług, odbiorcy świadczeń. Organizacja środowiska opieki szpitalnej i domowej. Organizowanie i planowanie pracy na własnym stanowisku pracy. Współpraca z członkami zespołu terapeutycznego w procesie diagnozowania, terapii, rehabilitacji i pielęgnowania. Izolacja pacjenta ze względów epidemiologicznych.	DU1, DU2, DU3, DU4, DU22
TK65	65. Charakterystyka sytuacji zdrowotnej i psychospołecznej ludzi w wieku podeszłym i starszym objętych opieką w wybranym podmiocie leczniczym. Rozpoznawanie problemów zdrowotnych i psychospołecznych wieku starszego i możliwości ich rozwiązywania przez pielęgniarkę. Podejście etyczne, zindywidualizowane, holistyczne, z poszanowaniem i respektowaniem praw pacjenta i godności osoby ludzkiej.	DU1, DU2, DU3, DU20,
TK66	66. Diagnoza pielęgniarstwa u osób w starszym wieku objętych opieką. Rozpoznawanie warunków i potrzeb zdrowotnych pacjenta w starszym wieku, rozpoznawanie problemów pielęgnacyjnych, planowanie i sprawowanie opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem	DU1, DU2, DU3, DU15
TK67	67. Problemy pielęgnacyjne u osób z zespołem otępiennym, chorobą Alzheimera, Parkinsona, depresją i osteoporozą. Rodzaje świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych najczęściej wykonywanych przez pielęgniarkę w sytuacji opieki nad pacjentem w starszym wieku, samodzielne orzekanie o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych – na przykładzie pacjentów w wybranym podmiocie leczniczym.	DU1, DU2, DU3, DU8, DU12, DU15, DU6, DU7, DU9, DU18, DU16, DU17, DU21, DU22, DU23, DU24, DU25
TK68	68. Zapobieganie powikłaniom wynikającym z długotrwałego unieruchomienia u osób z zaawansowaną chorobą przewlekle postępującą.	DU1, DU2, DU3, DU15
TK69	69. Pielęgnowanie chorych w starszym wieku z wybranymi problemami pielęgnacyjnymi, wynikającymi z niewydolności różnych układów i narządów: układu pokarmowego, sercowo-naczyniowego, wewnątrzwydzielniczego, moczowego, termoregulacji oraz zaburzeń wodno-elektrolitowych.	DU1, DU2, DU3, DU8, DU12, DU15, DU6, DU7, DU9, DU10, DU11, DU18, DU16, DU17, DU21,

		DU22, DU23, DU24, DU25
TK70	70.Promowanie zdrowia i edukacja zdrowotna jednostki i grupy społecznej, przygotowanie pacjenta do samoopieki ora opiekuna do sprawowania opieki nad pacjentem w wybranym podmiocie leczniczym.	DU2, DU3
Samokształcenie: Tematyka do samodzielnego przygotowania.		
TK71	Opracowanie prezentacji multimedialnej na temat: Urazy i upadki osób starszych – profilaktyka lub w ujęciu: Profilaktyka upadków u osób starszych. Wymagania dotyczące pracy: strona tytułowa imię i nazwisko studenta, przedmiot, przedstawienie sytuacji w których dochodzi do upadków u osób starszych, następstw upadków oraz wskazanie sposób zapobiegania upadkom; można wykonać tabele, ryciny, wstawić zdjęcia, zrzuty z dokumentów + spis piśmiennictwa Kryterium zaliczenia: poprawność merytoryczna pracy i językowa .	DW9, DW1, DW12, DW7, DW3, DW33
Treści programowe	Metoda dydaktyczna	Odniesienie do efektów ucznia się
TK1-TK40	Wykład informacyjny, problemowy, dyskusja, wyjaśnienie	DW9, DW1, DW2, DW3, DW5, DW6, DW7, DW8, DW10, DW11, DW12, DW33,
TK41-TK63	Studium przypadku – opracowanie historii choroby pacjenta. Indywidualna opieka nad pacjentem. o pokaz, pokaz czynności, pokaz z objaśnieniem, instruktaż, ćwiczenia utrwalające, o ćwiczenia przedmiotowe, o pokaz połączony z przeżyciem; udział pacjenta w zajęciach ćwiczeniowych, nauczanie przez uczestnictwo w pracy	DU1, DU2, DU3, DU8, DU12, DU15, DU6, DU7, DU9, DU10, DU11, DU18, DU16, DU17, DU21, DU22, DU23, DU24, DU25
TK64-TK70	Uczestnictwo w pracy	DU1, DU2, DU3, DU8, DU12, DU15, DU6, DU7, DU9, DU10, DU11, DU18, DU16, DU17, DU21, DU22, DU23, DU24, DU25
TK71	Samokształcenie. Praca własna studenta.	DW9, DW1, DW12, DW7, DW3, DW33
Środki dydaktyczne • Komputer • Rzutnik multimedialny • Prezentacje tematyczne • Opisy sytuacji dydaktycznych		

Metody i kryteria oceniania		
Treści kształcenia	Metody oceniania osiągnięć studenta/metody weryfikacji efektów kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia
TK1-TK40	Egzamin pisemny. Test jednokrotnego wyboru. Pytania półotwarte/skale ocen.	DW9, DW1, DW2, DW3, DW5, DW6, DW7, DW8, DW10, DW11, DW12, DW33,
TK41-TK62	Bezpośrednia ocena realizacji procedur pielęgniarских. Ocena planu i sprawozdania z opieki pielęgniarской.	DU1, DU2, DU3, DU8, DU12, DU15, DU6, DU7, DU9, DU10, DU11, DU18, DU16, DU17, DU21, DU22, DU23, DU24, DU25
TK63-TK70	Obserwacja uczestnicząca.	DU1, DU2, DU3, DU8, DU12, DU15, DU6, DU7, DU9, DU10, DU11, DU18, DU16, DU17, DU21, DU22, DU23, DU24, DU25
TK71	Ocena przygotowanej prezentacji. Ujęcie tematu. Aktualność treści, edycja.	DW9, DW1, DW12, DW7, DW3, DW33
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe		
Literatura podstawowa: 1. Marchewka A., Dąbrowski Z., Żołądź J.A.: Fizjologia starzenia się. Profilaktyka i rehabilitacja. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012 2. Wieczorowska-Tobis K., Talarska D.: Geriatria i Pielęgniarstwo Geriatryczne. Wyd.2. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020 3. Muszalik M.: Problemy Pielęgniarstwa Geriatrycznego. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020 Literatura uzupełniająca: 1. Krause K. Hager: Geriatria. Edra Urban&Partner, Wrocław 2018 2. Cybulski M., Krajewska-Kulak E.: Wielkie Zespoły Geriatryczne. Edra Urban&Partner, Wrocław 202 3. Rosenthal T, Naughton B., Williams M.,(redakcja naukowa wydania polskiego: Pączek L, Niemczyk M.): Geriatria, Wydawnictwo Czelej 2009 Dokumenty: 1. Standardy postępowania w opiece geriatrycznej Stanowisko Polskiego Towarzystwa Gerontologicznego opracowane przez ekspertów Zespołu ds. Gerontologii przy Ministrze Zdrowia. Gerontologia Polska 2013, tom 21, nr 2 GUS. Sytuacja osób starszych w Polsce w 2022 r. 2. Biuro rzecznika Praw Obywatelskich. Sytuacja osób starszych w Polsce– wyzwania i rekomendacje RAPORT KOMISJI EKSPERTÓW DS. OSÓB STARSZYCH, Warszawa 2020r. Akty prawne 1. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.Dz.U.2024.146 2. Obwieszczenie Ministra Zdrowia z dnia 13 marca 2023 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia		

szpitalnego. Dz. U. z dnia 9 maja 2023 r. Poz. 870

3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu ambulatoryjnej opieki specjalistycznej. Dz.U.2016.357
4. Ustawa z dnia 17 sierpnia 2023r. o szczególnej opiece geriatrycznej (Dz. U.2023, poz.1831),

Punkty ECTS (1 pkt-25-30 godz. pracy studenta)	
Godziny kontaktowe	130 godz.
Samokształcenie	30 godz.
Praktyki zawodowe	80 godz.
Razem	250 godz. = 9 ECTS